

3. Морська Л. Г. Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов для спеціальних цілей // Іноземні мови. – 2002. – № 2. – С. 23.

4. Муковніна О. С. Формування соціокультурної компетенції учнів на уроках англійської мови / О. С. Муковніна // Скадовська ЗОШ I-III ступенів. - № 3. - 2017. – 11 с.

5. Отрошко Т. В. Професійна компетентність педагога – ефективна відповідь на проблемну ситуацію в освіті / Т. В. Отрошко // Гуманітарні науки. – 2012. – № 2. – С. 39–44

6. Скрипнік І. Ю. Домашнє читання у сучасній системі освіти / І. Ю. Скрипнік // Наукові записки кафедри педагогіки. - 2012. - № 28. – 9 с.

УДК: 81'243:378.6

ШЛЯХИ ОВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ СТУДЕНТАМИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

*Хорунжа Л.А., к.п.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

На сучасному етапі розвитку науки, культури та техніки знання іноземної мови є обов'язковим для спеціаліста будь-якого профілю. В зв'язку з зростаючою необхідністю комунікативної компетенції в сучасному інженерному професійному суспільстві зросла роль іншомовної підготовки студентів. Важливим фактором є те, що студенти технічних вузів виявляють зацікавленість і готовність до подальшого опанування іноземними мовами, розуміють їхню величезну важливість. Основними

мотивами для вивчення іноземної мови є здобуття подальшої освіти в магістратурі та аспірантурі, спілкування з іноземцями закордоном, майбутнє працевлаштування.

Вимоги до сучасного спеціаліста нефілологічного профілю надзвичайно високі, але необхідно відзначити, що подібні вимоги є абсолютно виправдані. Проте, на практиці з'ясовується, що більшість студентів, які здобувають освіту на немовному факультеті, не тільки не готові до спілкування іноземною мовою, але й не володіють необхідним лексичним мінімумом, не знають елементарних правил граматики. Досвід показує, що до вищих закладів освіти вступають випускники шкіл, які практично не володіють розмовним рівнем англійської мови. Тому перед викладачами ВТНЗ стоїть важливе завдання – викликати інтерес до іноземної мови у студентів.

Курс викладання англійської мови у вищому навчальному закладі є продовженням шкільного, тому опанування англійською мовою у вищих навчальних закладах, технічних зокрема, має забезпечити наступність у мовній підготовці студентів та бути професійно спрямованим. Професійно орієнтовану освітню технологію в системі вищої освіти розглядають як систему дидактичних, психологічних та загальнопедагогічних процедур взаємодії викладача й студентів, враховуючи їхні здібності та побажання. Така технологія є спрямованою на реалізацію освітніх форм, методів і засобів, адекватних освітніх цілей і професійно значущих якостей фахівця. Мета опанування іноземною мовою за професійним спрямуванням студентів технічних спеціальностей полягає не в тому, щоб забезпечити їх певним набором лінгвістичних знань, а в тому, щоб вони вміли користуватись ними для ведення документації, ділових переговорів з професійної тематики тощо. Будь-яке опанування іноземною мовою за професійним спрямуванням, на думку Хатчинсона Т., базується на питанні: “Why does this learner need to learn a foreign language?” та

передбачає активну взаємодію всіх учасників цього освітнього процесу, яка забезпечить взаємозбагачувальний обмін інформацією за допомогою використання іноземної мови, а також набуття комунікативних вмінь для вирішення професійних проблем і завдань.

Однак, незважаючи на всезростаючу роль іноземної мови, перед викладачами та студентами технічних вузів стоїть проблема обмеженої кількості годин, виділеної на оволодіння іноземною мовою. Тому в таких умовах повинні використовуватися саме ті методи та технології освіти, застосування яких сприятиме раціональному використанню часу, відведеному на проведення практичних занять та самостійної роботи студентів та набуває особливої актуальності під час опанування іноземною мовою, оскільки стимулює студентів до роботи з необхідною спеціалізованою літературою, виробляє навички самостійного опрацювання матеріалу. Тільки практико-орієнтована освіта відповідає вимогам сучасного життя та сприяє формуванню особистості майбутнього професіонала.

Для того, щоб вирішити проблему викладання іноземної мови студентам немовних спеціальностей, необхідно підготувати спеціаліста, який добре володіє іноземною мовою за відносно короткий проміжок часу, враховуючи вимоги освітньої програми немовного вузу та мінімальну кількість годин у освітньому плані. Для досягнення поставленої мети – опанування студентом за короткий період часу говорінням та розумінням мовлення носіїв мови – можна поєднувати традиційні та нетрадиційні методи (в тому числі інтерактивні), але здійснюючи акцент на принципі комунікативності, як в процесі спілкування, так і у використанні освітніх матеріалів і посібників.

Традиційно опанування іноземною мовою в немовному вузі було більш орієнтоване на читання, переклад та розуміння спеціалізованих, професійних текстів, а також вивчення наукового стилю. Зараз необхідно

акцентувати увагу на розвиток навичок мовлення на професійно-орієнтовані теми та введення наукових дискусій, тим паче, що робота над ними також сприяє розвитку навичок, вмінь і знань, оскільки саме на них базується.

Тому у відповідності зі стандартом дисципліни «Англійська мова» в немовному вузі опанування іноземною мовою має носити комунікативно-орієнтований та професійно-орієнтований характер. Ціллю дисципліни є оволодіння студентами технічних спеціальностей високою рівнем комунікативної компетенції, який дає можливість використовувати іноземну мову практично в професійній діяльності, а також в цілях самоосвіти. Відповідно стандартам спеціаліст повинен бути готовий до налагодження міжкультурних наукових зв'язків, участі в міжнародних симпозіумах, конференціях, вивчення іноземного досвіду в певній галузі науки, техніки, культури, а також для здійснення ділових і партнерських контактів, що вимагає від інженерів технічних спеціальностей знання іноземної мови.

Крім того, необхідно відмітити, що в освітньому процесі повинні широко використовуватися сучасні дидактичні принципи сугестивності, наочності, використання аудіо - та мультимедійних засобів. Беручи до уваги систему вправ, що передують усному мовленню, викладач повинен пам'ятати про їхню загальну побудову та рівень складності. Працюючи в немовному вузі, викладач іноземної мови повинен добре знати особливості наукових і спеціалізованих текстів з відповідної спеціальності та поступово знайомити з ними студентів.

Таким чином, сучасна методика викладання іноземних мов – це гнучке інформаційно-освітнє середовище. Сучасний підхід до питання пошуку оптимальної та ефективної методики викладання іноземних мов у немовному вузі полягає в поєднанні традиційних і інтенсивних методів навчання. При активному використанні сучасних педагогічних технологій

в процесі опанування іноземною мовою студентами немовних спеціальностей дає позитивний результат під час засвоєння та використання іноземної мови майбутніми спеціалістами в їхній професійній сфері.

Література:

1. Лебедева М. О. Особливості викладання англійської мови професійного спрямування студентам юридичного факультету // М. О. Лебедева // Матеріали конференції Сучасні методи викладання іноземної мови професійного спрямування у вищій школі. – К. 2013, НТУУ “КПІ”. – С. 204–213
2. Сунцова Е.Н. Выбор методов обучения студентов неязыкового вуза иностранному языку в условиях ограниченности учебного времени [Текст] / Е.Н. Сунцова // Молодой ученый. — 2011. — №1. — С. 232-234.

УДК 37.091.2:614

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ПОЖЕЖНОЇ
БЕЗПЕКИ НА ПРИКЛАДІ ЗАПРОПОНОВАНИХ ІГРОВИХ ВПРАВ**

*Черкашин О.В., к.п.н.,
Національний університет цивільного захисту України*

Головним аспектом у формуванні в дітей молодшого шкільного віку необхідного обсягу знань, умінь та навичок з основ пожежної безпеки є практично-ігрова спрямованість цих тренінгів. Найпростіші вправи можна організувати на подвір'ї школи, біля будинку, влітку – на території дитячих оздоровчих таборів. Спочатку слід опрацювати з учнями